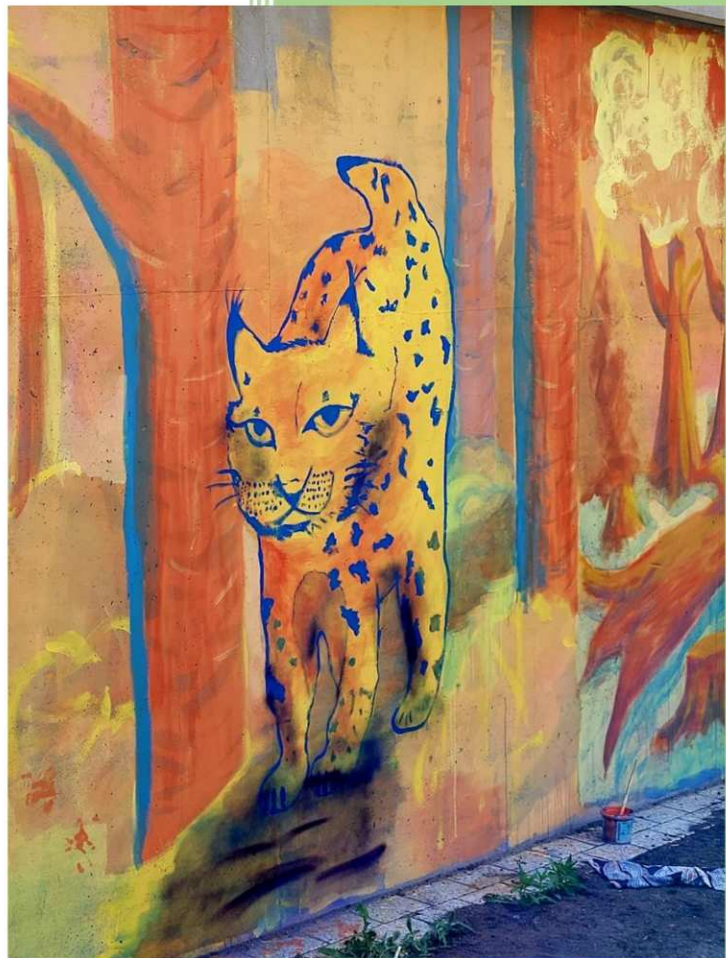

2024-2023

**MONITAIDETTA TAITEEN PERUSOPETUKSEEN
TAMPEREELLA**

Sorin Sirkus / Merja Koskiniemi

Hankeraportti opetustuntikohtaisen
valtionosuuden piiriin kuuluvan taiteen
perusopetuksen valtionavustus,

68/706/2022

19.1.2024

Sisällysluettelo

Hankkeen kuvaus.....	2
Yhteistyökumppanit ja muut osallistajat	2
Tavoitteet	3
Hankkeen toteutus.....	3
Oppilaskysely ja hankkeen aloitus	3
Hankkeessa toteutetut monitaideprojektit.....	4
.....	6
Yhteenveto projekteista.....	11
Hankkeen tulokset ja arviointi	12
Taloudellinen toteuma.....	13

Hankkeen kuvaus

Monitaidetta taiteen perusopetukseen Tampereella oli kuuden tamperelaisen taiteen perusopetuksen oppilaitoksen yhteistyöhanke. Hankkeen tavoitteena oli lisätä hankkeeseen osallistuvien oppilaitosten vuorovaikutusta ja yhteistyötä, ja tähdätä pysyvään yhteistyöhön taiteidenvälisessä opetuksessa.

Hankkeessa kartoitettiin ja kokeiltiin käytännössä, millaista monitaiteista yhteistyötä oppilaitosten välillä voi olla, ja miten sitä voidaan järjestää niin, että toiminta tukee oppilaiden omien taiteenlajien osaamista samalla, kun oppilailla on mahdollisuus tutustua toisiin taiteenlajeihin. Hankkeella pyrittiin edistämään tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta sekä lisäämään oppilaitosten välistä kunnioitusta.

Hankkeessa lapset ja nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja sen kehittämiseen yhdessä opettajien kanssa. Hankkeen aikana kerättiin kokemuksia ja palautetta myös lapsilta ja nuorilta, ja kokeiluja kehitettiin niiden pohjalta.

Hankkeen aikana suunniteltiin 12 yhteistyöprojektia. Näistä toteutettiin 11 projektia ja yhden osalta suunnittelu ja toteutus siirtyi hankeajan jälkeiseen aikaan.

Yhteistyökumppanit ja muut osallistujat

Hankkeen hallinnointi

Sorin Sirkus (sirkus), <https://www.sorinsirkus.fi/>

Hankekumppanit

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä (käsityö ja muotoilu), <https://www.taito.fi/pirkanmaa/napsa/>

Pirkanmaan musiikkiopisto (musiikki), <https://pmo.fi/>

Suomen Teatteriopisto (teatteri-ilmaisun), <https://www.suomenteatteriopisto.fi/main.php>

Tampereen konservatorio (musiikki ja tanssi), <https://www.tampereenkonservatorio.fi/>

Lisäksi hankkeen ohjausryhmässä ja yhteistyötoiminnassa oli mukana Sara Hildén -akatemia (kuvataide). Muut yhteistyökumppanit: Tampereen kaupungin nuorisopalvelut ja Monitoimitila 13 sekä Tampereen seudun työväenopisto/sanataiteen perusopetus sekä teatteri-ilmaisun perusopetus.

Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat rehtori **Maria Suikkanen** (Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä), apulaisrehtori **Timo Saarinen** (Pirkanmaan musiikkiopisto), teatteritaiteen perusopetuksesta vastaava opettaja **Reija Iso-Mustajärvi** (Suomen Teatteriopisto), apulaisrehtori **Reetta Aarre-Ahtio** (Tampereen konservatorio), rehtori **Heidi Saramäki** (Sara Hildén -akatemia) sekä rehtori **Merja Koskiniemi** (Sorin Sirkus). Ohjausryhmä kokoontui kahdeksan kertaa, ja tarpeen mukaan kokouksiin osallistui myös oppilaitosten opettajia.

Hanketta hallinnoi Sorin Sirkus, joka vastasi koulutuspäivien suunnittelusta, hankkeen taloudesta, tiedotuksesta ja aikataulutuksesta sekä raportoinnista.

Hankkeen 11 yhteistyöprojekteissa oli osallisena 670 oppilasta eri oppilaitoksista ja niiden toteutuksesta vastasi 87 opettajaa (osa opettajista saattoi osallistua useampaan projektiin). Kymmeneen projektiin liittyi esitys tai jonkinlainen julkinen osuus, ja projektit keräsivät arviolta 2 500 katsojaa, jotka pääsivät näin myös tutustumaan taiteen perusopetukseen ja niiden väliseen monitaiteisuuteen Tampereella.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli

1. suunnitella
2. testata ja
3. kehittää

taiteidenvälisyyttä ja monitaiteisia opintoja viidessä opetustuntikohtaista valtiosuutta saavassa tamperelaisessa taiteen perusopetusta antavassa oppilaitoksessa. Sara Hildén -akatemia oli mukana kuudentena isona tamperelaisena taiteen perusopetuksen oppilaitoksena, mutta heille ei kohdistettu valtionavustusta.

Tavoitteena oli lisätä hankkeeseen osallistuvien oppilaitosten vuorovaikutusta ja yhteistyötä, ja tähdätä pysyvään yhteistyöhön taiteidenvälisessä opetuksessa.

Hankkeen toteutus

Oppilaskysely ja hankkeen aloitus

Hanke aloitettiin syksyllä 2022 oppilaille suunnatulla kyselyllä. Nuorten vastauksia eri oppilaitoksista tuli yhteensä 433. Oppilaitokset päättivät itse, lähetetäänkö kysely vain niille oppilasryhmille, joiden on mahdollista osallistua hankkeen pilottikokeiluihin, vai laajemmalla jakelulla. Suurin osa vastaajista suoritti oppilaitoksessaan taiteen perusopetuksen laajaa oppimäärää, ja oli iältään 10-15-vuotias. (Liite 2.)

”Parasta oli uudet kokemukset ja yhteistyön ilo”

22 % vastaajista oli jo osallistunut osana opintojaan johonkin projektiin tai toimintaan, jossa oli tehty yhteistyötä toisen tai useamman taiteenlajin oppilaitoksen kanssa. Kokemukset olivat olleet pääosin hyviä ja projektit mielenkiintoisia. Niissä oli tehty yhteistyötä uusien ihmisten kanssa, mutta tutustuminen toisiin oli jäänyt vähäisemmäksi. Projektit oli kuitenkin suunniteltu ja ohjattu varsin hyvin, ja erilaista uuden oppimistakin oli syntynyt.

Vapaissa vastauksissa nostettiin erityisesti esiin monitaideprojektien yhteistyö ja esiintyminen, mm.

*Projektissa opin työskentelemään isossa ryhmässä.
Sain tanssia samalla kun trumpettityypit soitti.
Opin miten yhteistyötä pystyy tekemään eri musiikin alojen kanssa.
Koko esitys oli hieno kokemus ja oli kiva olla osa sitä.*

Yhteistyö oli synnyttänyt myös tärkeän oivalluksen: *Opin heittäytymistä hankalissakin olosuhteissa.*

”runo jossa olisi musiikkia”

Yli 70 % vastaajista oli kiinnostunut osallistumaan mahdolliseen monitaideyhteistyöhön tulevaisuudessa, ja kaikki taiteenlajit saivat kannatusta yhteistyökumppaneina. Erityisesti haluttiin kokeilla lyhyesti jotain toista taidelajia, oltiin kiinnostuneita yhteisestä opintokokonaisuudesta, jossa voisi tehdä sekä omaa että jotain

muuta taidelajia, sekä toivottiin yhteistä esitystä, videota tai lyhytelokuvaa. Vähiten kiinnostusta herättivät taiteeseen liittyvät luennot.

Omia ideoita edellisiin liittyen oli kirjattu runsaasti. Joku vastaajista oli pohtinut asiaa laajemmastakin yhteiskunnallisesta näkökulmasta:

Ei pelkästään keskenänsä taiteenalojen harrastajien kesken toimintaa vaan piristykseksi muillekin. Iloa ja valoa tuomaan tässä monia ahdistavassa ajassa. ... Niin, päättäjille tietenkin pitäisi suunnata jotakin ohjelmaa, jotta ymmärtävät arvostaa ja arvottaa taiteenalan harrastustoimintaa.

”Haluaisin oppia monipuolisesti erilaisia taidelajeja ja oppia niistä jotain”

Monitaiteisessa yhteistyössä haluttiin oppia erityisesti esiintymistaitoa. Tosin myös kaikki muut kyselyn vaihtoehdot keräsivät kannatusta ja oppimista pohdittiin myös avoimissa vastauksissa. Tunnelma oli kuitenkin tämä: *Lähes kaikkea mahdollista. Taide on kiva juttu :D*

Yhteistyöhankkeiden suunnittelu aloitettiin suuremmalla opettajajoukolla 30.11., jolloin käytiin läpi oppilaskyselyn tulokset. Ensimmäinen yhteistyöprojekti toteutettiin osana Taiteen perusopetusliiton lanseeraamaa Luovuutta politiikkaan -viikkoa 6.2.2023.

Hankkeessa toteutetut monitaideprojektit

Luovuutta politiikkaan – taiteen perusopetus näkyväksi 6.2.2023

- Tampereen konservatorio, Pirkanmaan musiikkiopisto, Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä, Suomen Teatteriopisto, Sorin Sirkus, Sara Hildén –akatemia, Tampereen seudun työväenopisto/sanataide ja teatteritaide
- 130 oppilasta ja 29 opettajaa
- 14 poliitikkoa ja kauppakeskuksen yleisöä
- Päättäjien haastatteluja, kaikille avoimia työpajoja ja soitinkokeiluja sekä lyhyitä esityksiä ja harjoituksia.
- Tavoitteena lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä taiteen perusopetuksesta ja kulttuurialan ammatillisesta koulutuksesta ja niiden merkityksestä, sekä kasvattaa koulutusmuotojen näkyvyyttä. Tampereella tapahtuma haluttiin tuoda yhteistyössä kaikkien ulottuville keskeiseen kauppakeskukseen kaupungin keskelle.

Kuvataidetta Pianoviikolla 27.-31.3.2023

- Tampereen konservatorio ja Sara Hildén –akatemia
- 100 oppilasta, 7 opettajaa
- Sara Hildénin oppilaat tekivät kuvituksia Tšaikovskin lasten albumin kappaleisiin sekä Maiju Roineen musiikkiin. Konsertissa kuvat heijastettiin valkokankaalle. Improvisaatiopajoissa kuvituksia käytettiin vapaan improvisaation pohjana.
- Kuvitusten myötä haluttiin tuoda soittamiseen ja kappaleisiin lisää syvyyttä ja uudenlaista lähestymistapaa mm. tulkintaan. Kuvat inspiroivat muusikoita ja tavoitellut tunnelmat löytyivät kuvataidetta avuksi käyttäen helpommin.

Saari kaukana täältä – teatteriesitys

- Suomen Teatteriopisto ja Pirkanmaan musiikkiopisto, lukuvuosi 2022-23
- 11 oppilasta, 2 opettajaa
- Musiikkiopiston oppilas Hilla Kupiainen teki musiikin Teatteriopiston Saari kaukana täältä - näytelmään, jonka Ylöjärven 16-19-vuotiaiden ryhmä esitti kolme kertaa toukokuussa 2023.
- Teatteritaiteen oppilaat oppivat näyttämään elävän musiikin ”mukaan” ja musiikin opiskelija sai kokemuksen uudenlaisesta tavasta tehdä musiikkia.

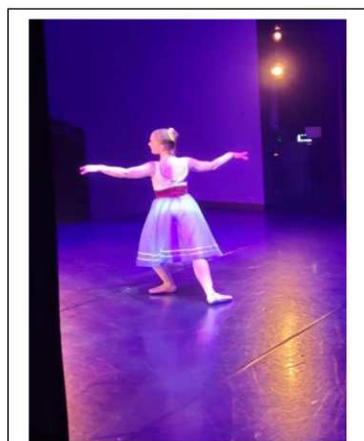
Pessi ja Illusia – tanssisatu

- Tampereen konservatorio, Suomen Teatteriopisto ja Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä
- 176 oppilasta, 8 opettajaa
- Yhteisiä harjoituksia, kolme esitystä Pyynikkisalissa toukokuussa -23
- Tarinaa kuljettivat Teatteriopiston oppilaat ja tanssijoina olivat konservatorion tanssioppilaat. Tekstit syntyivät Teatteriopiston työpajassa oppilaiden itsensä kirjoittamina. Näpsän oppilaat valmistivat kukkapantoja tanssijoille.
- Tavoitteena oli tutustua toisen taiteenlajin harrastajiin yhteisessä esityksessä ja mahdollistaa oppilaille kokemus yhteisestä taiteidenvälisestä teoksesta.
- Oppilaitosten oppilaiden välille syntyi kanssakäymistä ja uusia kaverisuhteita. Teatteriopiston oppilaat pääsivät myös tanssimaan esityksessä ja kukkaistanssijat olivat tyytyväisiä, kun saivat asulleen kauniin ja näyttävän viimeistelyn Näpsän kukkapantojen myötä. Opettajat kokivat yhteistyön antoisaksi ja yhteisen juonellisen esityksen konseptin toimivaksi. Työskentely oli motivoivaa ja innostavaa.

Monin taidoin - taiteen perusopetuksen kevätjuhla 25.5.2023

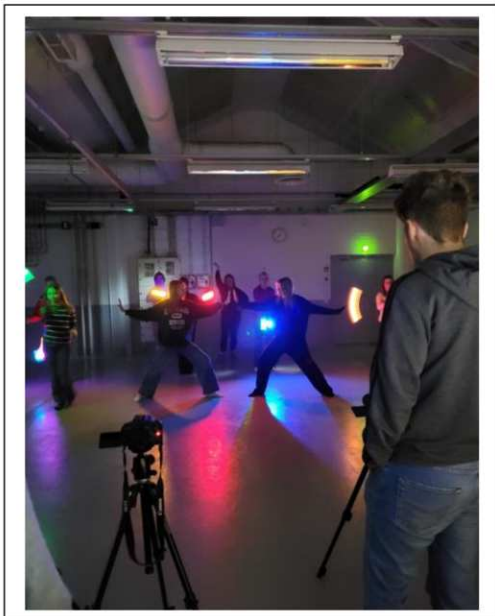
- Tampereen konservatorio, Pirkanmaan musiikkiopisto, Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä, Suomen Teatteriopisto, Sorin Sirkus, Sara Hildén –akatemia
- 93 oppilasta, 13 opettajaa
- Esiintyjiä tai videoita kaikista oppilaitoksista, juhlapuhe Anne Ruusuvuori (Tampereen kaupunki), todistusten ja stipendien jakoa, yleisöä noin 300 henkeä.
- Yhteisellä juhlalla haluttiin arvostaa ja juhlistaa niitä, jotka ovat pitkäjänteisesti ja sisukkaasti sitoutuneet johonkin taidelajiin ja suorittaneet taiteen perusopetuksen perusopinnot tai syventävät opinnot.

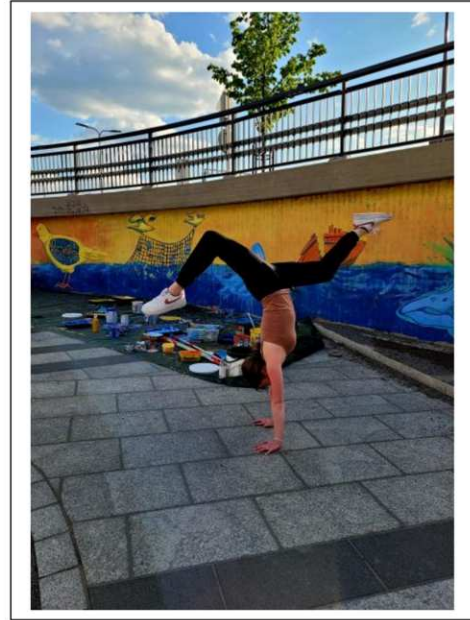

Muotoja maassa, ilmassa ja seinällä - opintokokonaisuus ja muraalin maalaus

- Sara Hildén Akatemia ja Sorin Sirkus, koko kevät -23
- 36 oppilasta, 8 opettajaa
- Opinoissa lähestyttiin kuvataidetta ja sirkusta monitaiteisina yhteisinä. Aihetta tutkittiin liikeimprovisaation, akrobatian sekä kuvallisen viestinnän kautta. Yhteistyö huipentui yhdessä maalattuun muraaliin, jonka maalausta ohjasi kuvataiteilija Sebastian Schultz.
- Tavoitteena oli avartaa ymmärrystä siitä, kuinka eri taiteenalojen tekijät työskentelevät yhdessä ja mitä he voivat oppia toisiltaan omaan tekemiseensä.
- Yhteinen toiminta oli antoisaa ja monipuolista. Loppuhuipennuksen muraali osoitteessa Rongan alikulku on jäänyt ohikulkijoiden tutkittavaksi.
- <https://sirkuskupla.wordpress.com/2023/06/18/testing-testing-yhteistyota/>
AL 25.5.2023 Nuoret ovat maalanneet katutaidetta näyttävälle paikalle Tampereen ydinkeskustaan – katso kuvat, miten perjantaina julkistettava teos valmistuu
Kulttuuritoimitus.fi 8.6.2023 Sebastian Schultzin lempiaihe muraaleissa on historia – se selittää, miksi asiat ovat niin kuin ovat

Pähkähullu professori ja aikakone – kesäleiri

- Pirkanmaan musiikkiopisto, Suomen Teatteriopisto, Sorin Sirkus, Sara Hildén -akatemia
- 55 oppilasta, 10 opettajaa
- Osana oppilaitosten kesäleirejä järjestettiin yhteinen leiripäivä, jossa oppilaat pääsivät tutustumaan eri taiteenlajeihin ja tekemään yhteistyötä.
- Tavoitteena oli antaa oppilaille mahdollisuus tutustua oman lajin leiriviikolla myös muihin taiteen perusopetuksen lajeihin oman tekemisen ja kokemisen kautta, herättää oppilaiden kiinnostusta muihin taidelajeihin ja vahvistaa yhteistyötä. Osana leiripäivää tehtiin myös pieni esitys vanhemmille.

Maneesi haltuun! – musiikin ja sirkuksen yhteistyö 2.11.2023

- Sorin Sirkus ja Tampereen konservatorio
- 18 oppilasta, 2 opettajaa
- Konservatorion yhtye TreTonus yhdessä sirkuksen jonglöörien kanssa esittivät yhteisen numeron Sorin Sirkuksen syyskauden Maneesi haltuun -tapahtumassa. Musiikkina yhtyeen opettajan Eppu Hietalahden oma sävellys Doctor Cool.
- Tavoitteena oli tarjota muusikoille ja sirkusoppilaille kokemus yhteistyöstä, ja innostaa heitä yhteistyöhön myös tulevaisuudessa. Tässä myös onnistuttiin, sillä yhteistyötä suunnitellaan keväälle -24.

Tanssi- ja teatterityöpaja Teatteriopiston ja konservatorion harrastajille 18.11.2023

- Tampereen konservatorio ja Suomen Teatteriopisto
- 14 oppilasta, 3 opettajaa
- Opettajat suunnittelivat yhdessä työpajan, jossa teatteriopistolaiset ja tanssiopistolaiset pääsevät tekemään yhteistyötä. Työpajassa tutustuttiin tanssikoreografian rakentamiseen ja hahmotyöskentelyn perusteisiin. Työpaja sisälsi tanssi- ja teatteri-improvisaatiota, koreografian rakentamista ja naamiotyöskentelyä. Lopuksi oppilaat valmistivat pienryhmissä minidemon, joka rakennettiin työpajan elementeistä.
- Tavoitteena oli, että harrastajat tutustuvat toisiinsa sekä toiseen taiteen lajiin käyttäen samalla oman taiteen lajin osaamista hyödyksi.

Keramiikkanäyttely "Ihmisyden monet kasvot" – avajaiset

- Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä ja Tampereen kaupungin nuorisopalvelut
- Kahden syventävien ryhmän keramiikkajaksojen näyttely Monitoimitalo 13:n Galleria Wivissä. Näyttelyn avajaisissa nuoret esittelivät töitensä ja kertoivat tarinoita teostensa taustalla. Näyttelyn valaistus ja äänet oli rakennettu näyttelyyn sopivaksi.
- Monitoimitila 13:n nuoret toteuttivat äänimaiseman näyttelyyn.
- Tavoitteena oli luoda monitaiteellinen näyttelyn avajaistapahtuma. "Ihmisyden monet kasvot" oli laaja kattoteema ja jokainen oppilas lähestyi sitä omasta näkökulmastaan. Savea työstäessä pohdittiin muun muassa kehopositiivisuutta ja kehorauhaa. Töiden lähtökohtina oli myös ahdistusta, pelkoa ja surua.
- *"Ihmisiä on paljon eriluonteisia ja -vartaloisia sekä muuten erilaisia. Kaikenlaiset ihmiset ovat kuitenkin sallittuja ja erilaisuus on rikkaus."*

Romeo ja Julia – teatteriesitys

- Suomen Teatteriopisto ja Pirkanmaan Musiikkiopisto, syksy-23
- 26 oppilasta, 3 opettajaa
- PMO:n ryhmät harjoittelivat ja soittivat musiikin Romeo ja Julia -näytelmän tietyissä ennalta sovitussa kohdissa.
- Tavoitteena oli antaa musiikin oppilaille heidän toiveidensa mukaisesti kokemusta teatteriesityksessä soittamisesta ja vastaavasti teatterioppilaille kokemus live-musiikista esityksessä.

Kohti lopputyötä – syventävien opintojen oppilaiden lauantai

- Sorin Sirkus, Tampereen konservatorio + kaikki muut oppilaitokset
- Taiteen perusopetuksen lopputyöt: alustuksia, keskustelua sekä työskentelyä pienryhmissä; liikeilmaisu, musiikki ja valosuunnittelu omaan lopputyöhön.
- Aikatauluhaasteet loppuvuodesta; ei tarpeeksi ilmoittautuneita oppilaita. Jatketaan tästä vuonna 2024.

Yhteenveto projekteista

Projekti	Osallistuneet oppilaitokset	Ulkopuoliset kumppanit	Opettajat	Oppilaat	Sis.julkinen esitys yms.	Yleisöä (arvio)
Luovuutta politiikkaan – taiteen perusopetus näkyväksi	6	2	29	130	1	200
Kuvataidetta Pianoviikolla	2		7	100	1	80
Saari kaukana täältä – teatteriesitys	2		2	11	1	210
Pessi ja Illusia - tanssisatu	3		8	176	1	600
Monin taidoin - taiteen perusopetuksen kevätjuhla	6		13	93	1	300
Muotoja maassa, ilmassa ja seinällä - opintokokonaisuus ja muraalin maalaus	2		8	36	1	500
Pähkähullu professori ja aikakone - kesäleiri	4		10	55	1	60
Maneesi haltuun! – musiikin ja sirkuksen yhteistyö	2		2	18	1	450
Tanssi- ja teatterityöpaja Teatteriopiston ja konservatorion harrastajille	2		3	14	0	
Romeo ja Julia	2		3	26	1	80
Keramiikkanäyttely "Ihmisyiden monet kasvot" - avajaiset	1	1	2	11	1	30
Yhteensä 11 projektia	32	3	87	670	10	2510

maalauksen aikana?

Tarjottu/ei toteutuneet						
Kohti lopputyötä – syventävien opintojen oppilaiden lauantai	6		4			

Hankkeen tulokset ja arviointi

Hankkeen keskeinen tavoite on ollut lisätä hankkeeseen osallistuvien oppilaitosten vuorovaikutusta ja yhteistyötä, ja tähdätä pysyvään yhteistyöhön taiteidenvälisessä opetuksessa. Hankkeen aikana on suunniteltu, testattu ja kehitetty erilaisia monitaiteisia yhteistyön tapoja. 12 yhteistyöprojektista toteutettiin 11. Hankehakemuksessa arvioimme, että hanke koskettaa yhteensä noin 200 nuorta ja 10 opettajaa. Lopputuloksena **hankkeen monitaideprojekteihin osallistui yhteensä 670 oppilasta ja 87 opettajaa** (osa opettajista on saattanut osallistua useampaan projektiin).

Hanke aloitettiin oppilaskyselyllä (liite 2.) ja hankekumppanioppilaitosten opettajien suunnittelutapaamisella. Yhteistyötä helpotti hankkeen ohjausryhmän säännölliset tapaamiset, hankekumppaneiden itseohjautuvuus ja vastuullinen toiminta sekä hankkeessa toimiville opettajille luotu Teams-alusta.

Monitaideprojekteihin osallistuneilta oppilaita pyydettiin projektien jälkeen palautetta Zef-lomakkeen kautta, mutta vastausprosentti 10,75 % jäi alhaiseksi, jos ajatellaan kaikkiin projekteihin osallistuneita oppilaita. Vastaajien kokemukset olivat kuitenkin olleet hyviä. He kokivat, että projekti, johon he olivat osallistuneet, oli ollut mielenkiintoinen ja hyvin ohjattu. Oppimisessa korostuivat yhteistyön tekeminen toisen taiteenlajin edustajan kanssa, taiteellisen ajattelun oppiminen sekä visuaalisen ilmaisun oppiminen. Oppiminen on todennäköisemmin vahvasti yhteydessä projektiin ja sen toimintaan ja tavoiteisiin (mm. visuaalinen ilmaisu). Lisäksi vastaajat kokevat, että monitaideyhteistyötä kannattaa jatkaa tulevaisuudessa, ja suurin osa vastaajista voisi osallistua uudelleen jonkinlaiseen monitaideprojektiin. Toiveet monitaideprojekteista ovat samansuuntaisia alkukyselyn kanssa. (Liite 3.)

Hankkeen päätösseminaari järjestettiin siihen osallistuneille opettajille 29.11.2023. Seminaariin osallistui 23 henkilöä. Seminaarissa käytiin läpi toteutuneet monitaideprojektit ja pohdittiin tulevaisuutta. Tapaamista rytmittäneet eri taiteen alojen toiminnalliset hetket toimivat rentoina hetkinä tutustua toisiin.

Keskustelu toteutuneista projekteista oli vilkasta. On harmi, että hankkeen aikana emme onnistuneet jakamaan tietoa projekteista kattavammin eri oppilaitoksille. 11 projektista kahdessa mukana olivat kaikki hankekumppanioppilaitokset, yhdessä projektissa neljä ja yhdessä kolme oppilaitosta. Muut projektit toteutettiin kahden toimijan/taidealan välisinä projekteina. Haasteena sekä tässä hankkeessa että tulevaisuuden yhteistyössä on löytää eri oppilaitoksille ja opettajille soveltuva, helposti käytettävä alusta, jolla pitää yhteyttä, löytää yhteistyökumppanit ja viestiä toiminnasta.

Hankkeen tavoitteiden kannalta ei ole merkitystä, kuinka monen taiteenalan edustus kussakin projektissa on ollut. Pienemmissä projekteissa oppilailta on saattanut olla parempi mahdollisuus tutustua toisiinsa sekä toisiin taidemuotoihin. Yhteistyön kannalta sekä lyhytkestoiset projektit että pidemmät projektit toimivat yhtä hyvin.

Hankekokemukseen perustuen tulevaisuuskeskustelussa (liite 4.) yhteistyön tärkeimmiksi tavoitteiksi nousivat laaja-alainen oppiminen, monitaiteelliset oivallukset, oppilaiden tietoisuus muista taiteenaloista ja arvostus näitä kohtaan. Monitaideopinnot rikastivat omaa taidelajia uusilla näkökulmilla ja ilmaisumuodoilla. Opettajat kokivat, että monitaiteinen yhteistyö kehitti myös opettajan omaa ammatillisuutta ja osaamista sekä lisäsi ammattiuskottavuutta taidekentällä.

Yhteistyön vahvuuksina pidettiin sekä oppilaiden että opettajien kokemuksellista oppimista. Oppilaiden taiteellisen ilmaisun katsottiin syventyneen ja vuorovaikutusosaaminen toisen taiteenlajin edustajan kanssa parantuneen. Opettajilla oli ollut mahdollisuus syventää omaa pedagogiikkaansa ja hyödyntää toisten oppilaitosten pedagogista osaamista. Tiedon, taidon ja kokemusten jakaminen on ollut opettajille tärkeää.

Yhteistyön suurimmat haasteet ovat liittyneet aikaan. Yhteisten opetusaikojen löytäminen on hankalaa. Monitaideyhteistyö etenee ja edistyy parhaiten, kun opettajat tuntevat toisiaan, ja aikataulusuunnittelua pystytään tekemään ajoissa. Toiveena ja tavoitteena tulevaisuudessa on kehittää monitaideopetuksesta kiinnostuneille opettajille säännölliset tapaamiset kaksi kertaa vuodessa niin, että yhteistyötä päästään suunnittelemaan oppilaitosten lukujärjestykset huomioiden. Suunnitellaan myös muita verkostoitumiseen ja yhteistyöhön rohkaisevia kohtaamisia ja nimetään jokaiseen oppilaitokseen ns. taiteidenvälisyys-yhteyshenkilö.

Monitaiteiselle yhteistyölle toivotaan jatkoa. Tämän hankkeen ohjausryhmän rehtorit, apulaisrehtorit sekä taiteen perusopetuksesta vastaavat henkilöt ovat osaltaan ratkaisevassa asemassa. Yhteistyö on lähtenyt hyvin käyntiin ja hanke on mahdollistanut vuonna 2023 toteutetun yhteistyön. Oppilaitoksissa voidaan tarkastella oman oppilaitoksen jo olemassa olevia toimintoja uusin silmin, mahdollisen yhteistyön näkökulmasta. Olemassa olevia resursseja voidaan hyödyntää myös uusilla tavoilla ja toisintaa ja kehittää tässä hankkeessa hyväksi havaittuja pilottiprojekteja.